A Java SE/JDK új lehetőségei

Jeszenszky Péter

2024.02.17.

Tartalom (1)

Tárgyalt új lehetőségek:

- Lokális változó típus kikövetkeztetés (Java SE 10, 2018)
- HTTP kliens (Java SE 11, 2018)
- Lokális változó szintaxis lambda paraméterekhez (Java SE 11, 2018)
- switch kifejezések (Java SE 14, 2020)
- Szövegblokkok (Java SE 15, 2020)
- Mintaillesztés az instanceof-hoz (Java SE 16, 2021)
- Rekordok (Java SE 16, 2021)
- Lezárt osztályok (Java SE 17, 2021)
- Mintaillesztés a switch-hez (Java SE 21, 2023)
- TODO: Rendezett kollekciók (Java SE 21, 2023)
- TODO: Rekord minták (Java SE 21, 2023)

Tartalom (2)

Tárgyalt új előzetes lehetőségek:

- Sztring sablonok (Java SE 21, 2023)
- Névtelen minták és változók (Java SE 21, 2023)
- Névtelen osztályok és példány main metódusok (Java SE 21, 2023)

További információk

- Java Platform, Standard Edition, Java Language Updates, Release 21.
 September 2023.
 - https://docs.oracle.com/en/java/javase/21/language/
- Java SE Specifications https://docs.oracle.com/javase/specs/
- OpenJDK: Project Amber. https://openjdk.java.net/projects/amber/

Programozási nyelvek bőbeszédűsége

- Más programozási nyelvekhez képest a Java-t gyakran bőbeszédűnek tartják.
 - Egy emprikus mód a programozási nyelvek kifejezőerejének és bőbeszédűségének összehasonlításához: Rosetta Code https://rosettacode.org/
 - Példa: a π kiszámítása https://rosettacode.org/wiki/Arithmeticgeometric_mean/Calculate_Pi
- Számos bemutatott lehetőség célja az, hogy tömörebb szintaxist biztosítsanak egy bizonyos cél eléréséhez.
- Így tehát a boilerplate kód írásának szükségességét csökkentik.

Boilerplate kód (1)

Egy szellemes nem hivatalos definíció Adam Vandenberg-től a *Stack Overflow-*n:

A "boilerplate kód" olyan láthatólag gyakran ismétlődő kód, mely újra és újra felbukkan valamilyen eredmény elérése céljából, és amelyről látszik, hogy sokkal egyszerűbbnek kellene lennie.

Forrás: What is boilerplate code?

Más néven: ceremoniális/szertartásos kód (ceremony code, ceremonial code)

Boilerplate kód (2)

Boilerplate kód példa (HTML):

```
<html>
  <head>
    <meta charset="utf-8">
    <title>
      <!-- A weboldal cime -->
    </title>
  </head>
  <body>
    <!-- Tartalom -->
  </body>
</html>
```

Boilerplate kód (3)

```
Boilerplate kód példa (Python):
def main():
    print("Hello, World!")

if __name__ == "__main__":
    main()
```

Boilerplate kód (4)

Boilerplate kód példa (Java):

```
public class Name {
 String firstName;
 String lastName;
 public Name(String firstName, String lastName) {
   this.firstName = firstName:
   this.lastName = lastName;
 public String getFirstName() { return firstName; }
 public void setFirstName(String firstName) { this.firstName = firstName; }
 public String getLastName() { return lastName; }
 public void setLastName(String lastName) { this.lastName = lastName; }
```

Boilerplate kód (5)

A boilerplate kód mennyiségének csökkentése Java-ban:

Lombok:

```
@lombok.Data
public class Name {
   String firstName;
   String lastName;
}
```

Rekordok (Java SE 16):

```
public record Name(String firstName, String lastName) {}
```

Előzetes lehetőségek (1)

- Egy előzetes lehetőség (preview feature) a Java nyelv, a virtuális gép vagy a Java SE API egy új lehetősége, mely pontosan meghatározott, teljesen implementált, de még nem végleges.
- Azért elérhető egy JDK fő kiadásban, hogy a valós használattal kapcsolatos visszajelzéseket generáljon a fejlesztőktől, mely egy jövőbeli Java SE platformban történő állandósulásához vezethet.
- Lásd:
 - JEP 12: Preview Features https://openjdk.java.net/jeps/12

Előzetes lehetőségek (2)

- Az előzetes lehetőségek három fajtája: előzetes nyelvi lehetőségek, előzetes VM lehetőségek, előzetes API-k.
- Egy előzetes lehetőség soha nem kísérleti, kockázatos, hiányos vagy instabil.

Előzetes lehetőségek (3)

 A JDK parancssori eszközöknek (például java, javac, jshell) a --enable-preview parancssori opciót kell megadni az előzetes lehetőségek engedélyezéséhez.

Lásd:

Java Language Updates – Preview Features
 https://docs.oracle.com/en/java/javase/21/language/preview-language-and-vm-features.html

Előzetes lehetőségek (4)

Apache Maven:

 Fordításhoz az alábbi módon lehet megadni a --enable-preview parancssori opciót a Maven Compiler Plugin számára:

```
<plugin>
  <groupId>org.apache.maven.plugins</groupId>
  <artifactId>maven-compiler-plugin</artifactId>
  <version>3.12.1</version>
  <configuration>
       <compilerArgs>--enable-preview</compilerArgs>
  </configuration>
  </plugin>
```

Programok az Exec Maven Plugin segítségével történő végrehajtásához
 a .mvn/jvm.config állományban lehet megadni a
 --enable-preview parancssori opciót.

Előzetes lehetőségek (5)

IntelliJ IDEA:

 Lásd: Project structure settings – Preview features policy. https://www.jetbrains.com/help/idea/project-settings-and-structure.html#preview-policy

Java SE 10/JDK 10

- Weboldal: https://openjdk.java.net/projects/jdk/10/
- Kiadás dátuma: 2018. március 20.
- Főbb új lehetőségek:
 - JEP 286: Local-Variable Type Inference https://openjdk.java.net/jeps/286

Java SE 10: lokális változó típus kikövetkeztetés (1)

- A nem null kezdőértékű lokális változók típus megadása nélkül deklarálhatók a var azonosítóval.
- A Java fordító a változó típusát fordítási időben következteti ki.
- A kikövetkeztetési folyamat lényegében az inicializáló kifejezés típusát adja a változónak.
- A var azonosító nem kulcsszó, hanem egy fenntartott típusnév. Ez azt jelenti, hogy a var használható változó, metódus vagy csomag neveként.

Java SE 10: lokális változó típus kikövetkeztetés (2)

A var fenntartott típusnév az alábbiakhoz használható:

- Inicializált lokális változók
- A for-each ciklus indexei
- Hagyományos for ciklusban deklarált változók
- A try-with-resources utasításban deklarált lokális változók

Java SE 10: lokális változó típus kikövetkeztetés (3)

• Inicializált lokális változók:

```
var i = 0;
var numberOfItems = 0L;
var epsilon = 1e-10;
var sum = 0.0f;
var failOnError = false;
var greeting = "Hello, World!\n";
var tags = new HashSet<String>();
var lines = Files.readAllLines(Path.of("file.txt"));
```

Java SE 10: lokális változó típus kikövetkeztetés (4)

A for-each ciklus indexei:

```
for (var name : List.of("Eric", "Kenny", "Kyle", "Stan")) {
    // ...
}

for (var env : System.getenv().keySet()) {
    // ...
}

for (var month : Month.values()) {
    // ...
}
```

Java SE 10: lokális változó típus kikövetkeztetés (5)

Hagyományos for ciklusban deklarált változók:

```
for (var i = 0; i < 10; i++) {
   // ...
}</pre>
```

• A try-with-resources utasításban deklarált lokális változók:

```
try (var input = new FileInputStream("file.json"))) {
   // ...
}
```

Java SE 10: lokális változó típus kikövetkeztetés (6)

A var fordítási hibát okozó nem legális használatai:

```
var a = 1, b = 2;
var[] c = new int[5];
var d = {1, 2, 3};
var e = (int x, int y) -> x + y;
var f = System::currentTimeMillis;
var g = System.out::println;
```

Java SE 10: lokális változó típus kikövetkeztetés (7)

További információk:

- Brian Goetz, Stuart Marks. Local Variable Type Inference: Frequently Asked Questions.
 - https://openjdk.java.net/projects/amber/LVTIFAQ.html
- Stuart W. Marks. Local Variable Type Inference: Style Guidelines. https://openjdk.java.net/projects/amber/LVTlstyle.html

Java SE 11/JDK 11

- Weboldal: https://openjdk.java.net/projects/jdk/11/
- Kiadás dátuma: 2018. szeptember 25.
- Főbb új lehetőségek:
 - JEP 321: HTTP Client https://openjdk.java.net/jeps/321
 - JEP 323: Local-Variable Syntax for Lambda Parameters https://openjdk.java.net/jeps/323

Java SE 11: HTTP kliens (1)

- Egy új, a HTTP/2-t és a WebSocket-et implementáló HTTP kliens API, mely helyettesíteni tudja a régi java.net.HttpURLConnection API-t.
- Az API modul- és csomagneve java.net.http.
- Lásd: https://docs.oracle.com/en/java/javase/21/docs/api/java.net. http/module-summary.html

Java SE 11: HTTP kliens (2)

Példa: időjárási adatok lekérése a wttr.in szolgáltatástól

```
import java.net.URI;
import java.net.http.*;
var request = HttpRequest.newBuilder()
  .uri(URI.create("https://wttr.in/Debrecen?OAT"))
  .header("Accept-Language", "hu")
  .GET()
  .build();
var response = HttpClient.newHttpClient()
  .send(request, HttpResponse.BodyHandlers.ofString());
int statusCode = response.statusCode();
var contentType = response.headers().map().get("Content-Type");
String body = response.body();
```

Java SE 11: HTTP kliens (3)

Példa: állománymegosztás a transfer.sh szolgáltatással

```
import java.net.URI;
import java.net.http.*;
import java.nio.file.Paths;
var request = HttpRequest.newBuilder()
  .uri(URI.create("https://transfer.sh/file.txt"))
  .header("Max-Downloads", "1")
  .PUT(HttpRequest.BodyPublishers.ofFile(Paths.get("file.txt")))
  .build():
var response = HttpClient.newHttpClient()
  .send(request, HttpResponse.BodyHandlers.ofString());
int statusCode = response.statusCode(); // 200
String uri = response.body(); // "https://transfer.sh/1Lf83/file.txt"
```

Java SE 11: lokális változó szintaxis lambda paraméterekhez

 A var fenntartott típusnév használatának megengedése implicit módon típusos lambda kifejezések paramétereinek deklarálásához, mint például

```
(var x, var y) -> x.process(y)
```

 Ez lehetővé teszi annotációk és módosítók használatát lambda paramétereken, mint például

```
(@NonNull var x, @Nullable var y) -> x.process(y)
```

• Egy implicit módon típusos lambda kifejezés minden paraméteréhez kötelező a var vagy tilos bármelyikhez is.

Java SE 12/JDK 12

- Weboldal: https://openjdk.java.net/projects/jdk/12/
- Kiadás dátuma: 2019. március 19.
- Főbb új lehetőségek:
 - JEP 325: Switch Expressions (Preview) https://openjdk.java.net/jeps/325

Java SE 13/JDK 13

- Weboldal: https://openjdk.java.net/projects/jdk/13/
- Kiadás dátuma: 2019. szeptember 17.
- Főbb új lehetőségek:
 - JEP 354: Switch Expressions (Second Preview) https://openjdk.java.net/jeps/354
 - JEP 355: Text Blocks (Preview) https://openjdk.java.net/jeps/355

Java SE 14/JDK 14

- Weboldal: https://openjdk.java.net/projects/jdk/14/
- Kiadás dátuma: 2020. március 17.
- Főbb új lehetőségek:
 - JEP 305: Pattern Matching for instanceof (Preview) https://openjdk.java.net/jeps/305
 - JEP 359: Records (Preview) https://openjdk.java.net/jeps/359
 - JEP 361: Switch Expressions https://openjdk.java.net/jeps/361
 - JEP 368: Text Blocks (Second Preview) https://openjdk.java.net/jeps/368

Java SE 14: switch kifejezések (1)

- A switch utasításként és kifejezésként is használható, mindkét formánál használhatók hagyományos case címkék ("áteséssel") vagy az új case címkék ("átesés" nélkül). Rendelkezésre áll egy további új utasítás (yield) is, mellyel egy érték adható vissza a switch kifejezésből.
- Egy switch kifejezésnek vagy normális módon egy értékkel kell befejeződnie vagy váratlanul egy kivétel dobásával.

Java SE 14: switch kifejezések (2)

- A switch címke egy új formája (case ... ->) került bevezetésre, mely esetenként több vesszővel elválasztott konstanst is megenged.
- A nyíl jobb oldalán csak egy kifejezés, blokk vagy throw utasítás megengedett.
- Ha egy címke illeszkedik, akkor csak a nyíl jobb oldalán lévő kifejezés vagy utasítás kerül végrehajtásra, nincs "átesés".
- Példa:

```
var s = switch (items.size()) {
  case 0 -> "no items";
  case 1 -> "only one item";
  default -> String.format("%d items");
}
```

Java SE 14: switch kifejezések (3)

- Egy switch kifejezés címkéit kimerítő módon kell felsorolni, azaz minden lehetséges esethez kell, hogy legyen egy illeszkedő címke.
- A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy egy default záradék szükséges.
- Nem kötelező azonban a default záradék az összes enum konstanst lefedő enum switch kifejezéseknél.

Java SE 14: switch kifejezések (4)

Példa:

```
enum Season {
 SPRING.
 SUMMER,
  AUTUMN.
  WINTER;
 public static Season of(java.time.Month month) {
   return switch (month) {
     case MARCH, APRIL, MAY -> SPRING;
     case JUNE, JULY, AUGUST -> SUMMER;
     case SEPTEMBER, OCTOBER, NOVEMBER -> AUTUMN;
     case DECEMBER, JANUARY, FEBRUARY -> WINTER;
   };
Season season = Season.of(Month.JUNE); // Season.SUMMER
```

Java SE 14: switch kifejezések (5)

Példa:

```
import java.time.Duration;
import java.util.concurrent.TimeUnit;
public long durationToTimeUnit(Duration duration, TimeUnit timeUnit) {
 return switch (timeUnit) {
    case DAYS -> duration.toDays();
    case HOURS -> duration.toHours():
    case MICROSECONDS -> duration.toMillis() * 1000;
    case MILLISECONDS -> duration.toMillis();
    case MINUTES -> duration.toMinutes();
    case NANOSECONDS -> duration.toNanos():
    case SECONDS -> duration.toSeconds():
 };
```

Java SE 14: switch kifejezések (6)

- Egy új utasítás (yield) került bevezetésre egy érték egy switch blokkból történő visszaadására, mely a közrefogó switch kifejezés értéke lehet.
- Példa:

```
int j = switch (day) {
  case MONDAY -> 0;
  case TUESDAY -> 1;
  default -> {
    int k = day.toString().length();
    int result = f(k);
    yield result;
  }
};
```

 A yield nem kulcsszó, hanem a var-hoz hasonlóan egy korlátozott azonosító.

Java SE 14: switch kifejezések (7)

Az alábbi kód is legális:

```
int value = 1;
var result = switch (value) {
  case 1 -> 42;
  case 2 -> Math.PI;
  case 3 -> "Hello, World!\n";
  default -> throw new IllegalArgumentException();
};
```

• A result változó kikövetkeztetett típusa java.lang.Object.

Java SE 15/JDK 15

- Weboldal: https://openjdk.java.net/projects/jdk/15/
- Kiadás dátuma: 2020. szeptember 15.
- Főbb új lehetőségek:
 - JEP 360: Sealed Classes (Preview) https://openjdk.java.net/jeps/360
 - JEP 375: Pattern Matching for instanceof (Second Preview) https://openjdk.java.net/jeps/375
 - JEP 378: Text Blocks https://openjdk.java.net/jeps/378
 - JEP 384: Records (Second Preview) https://openjdk.java.net/jeps/384

Java SE 15: szövegblokkok (1)

- Egy szövegblokk egy többsoros sztring literál, mely bárhol használható, ahol egy közönséges sztring literál.
- További információk:
 - Jim Laskey, Stuart Marks. Programmer's Guide to Text Blocks.
 September 15, 2020.
 - https://docs.oracle.com/en/java/javase/17/text-blocks/

Java SE 15: szövegblokkok (2)

Régi stílusú inicializálás:

```
String html = "<!DOCTYPE html>\n" +
    "<html lang=\"en\">\n" +
    "    <head>\n" +
    "    <title>Hello, World!</title>\n" +
    "    </head>\n" +
    "    <body>\n" +
    "    Hello, World!\n" +
    "    </body>\n"    </bd></br>
```

Java SE 15: szövegblokkok (3)

Új stílusú inicializálás szöveggblokk segítségével:

```
var html =
  <!DOCTYPE html>
  <html lang="en">
    <head>
      <meta charset="utf-8">
      <title>Hello, World!</title>
    </head>
    <body>
      Hello, World!
    </body>
  </html>
  H H H .
```

Java SE 15: szövegblokkok (4)

```
• A

line 1

line 2

line 3

"""

szövegblokk ekvivalens a "line 1\nline 2\nline 3\n" sztring literállal.
```

A

```
"""java
line 1
line 2
line 3"""
```

szövegblokk ekvivalens a "line 1\nline 2\nline 3" sztring literállal.

Java SE 16/JDK 16

- Weboldal: https://openjdk.java.net/projects/jdk/16/
- Kiadás dátuma: 2021. március 16.
- Főbb új lehetőségek:
 - JEP 394: Pattern Matching for instance of https://openjdk.java.net/jeps/394
 - JEP 395: Records https://openjdk.java.net/jeps/395
 - JEP 397: Sealed Classes (Second Preview) https://openjdk.java.net/jeps/397

Java SE 16: mintaillesztés az instanceof operátorhoz (1)

- A mintaillesztés lehetővé teszi egy programban komponensek objektumokból történő feltételes kinyerésének tömörebb és biztonságosabb kifejezését.
- Egy minta az alábbiak kombinációja:
 - Egy célra alkalmazható predikátum vagy teszt.
 - Minta változóknak nevezett változók egy halmaza, melyek csak akkor kerülnek kinyerésre a célból, ha a predikátum sikeresen teljesül rá.
- A minta-érzékeny konstrukciók változókat vezethetnek be egy kifejezés kellős közepén.

Java SE 16: mintaillesztés az instanceof operátorhoz (2)

Mintaillesztés más programozási nyelvekben:

- C#: Pattern Matching https://docs.microsoft.com/enus/dotnet/csharp/fundamentals/functional/pattern-matching
- Python:

```
https://docs.python.org/3.11/reference/compound\_stmts.html\#the-match-statement
```

- PEP 634: Structural Pattern Matching: Specification https://www.python.org/dev/peps/pep-0634/
- PEP 636: Structural Pattern Matching: Tutorial https://www.python.org/dev/peps/pep-0636/
- **Scala**: Scala Documentation Tour of Scala Pattern Matching https://docs.scala-lang.org/tour/pattern-matching.html
- **Swift**: *Patterns*https://docs.swift.org/swift-book/ReferenceManual/Patterns.html

Java SE 16: mintaillesztés az instanceof operátorhoz (3)

- Egy típus minta egy típust meghatározó predikátumból és egyetlen minta változóból áll.
- Az instanceof operátor úgy lett kiterjesztve, hogy csupán egy típus helyet egy típus mintát kapjon.
- Az instanceof-and-cast idióma:

```
if (obj instanceof String) {
   String s = (String) obj;
   // ...
}
```

• Az alábbi módon írható mintaillesztéssel:

```
if (obj instanceof String s) {
    // ...
}
```

Java SE 16: mintaillesztés az instanceof operátorhoz (4)

Az equals () metódus hagyományos implementálása:

@Override public boolean equals(Object o) { if (! (o instanceof Point)) { return false; } Point other = (Point) o; return x == other.x && y == other.y; }

Java SE 16: mintaillesztés az instanceof operátorhoz (5)

Az equals () metódus implementálása mintaillesztéssel:

```
@Override
public boolean equals(Object o) {
   if (o instanceof Point other) {
      return x == other.x && y == other.y;
   }
   return false;
}

@Override
public boolean equals(Object o) {
   return (o instanceof Point other) && x == other.x && y == other.y;
}
```

Java SE 16: mintaillesztés az instanceof operátorhoz (6)

Hatáskörkezelés (flow scoping):

- Egy minta változó hatásköre a program azon pontjaira terjed ki, ahol a mintaillesztés sikeres lesz és a minta változó értéket kap.
 - Példa:

```
if (obj instanceof String s) {
   // s is in scope here
} else {
   // s is not in scope here
}
```

Az alábbi kód is megengedett:

```
return obj instanceof String s && s.length() > 5;
```

Java SE 16: mintaillesztés az instanceof operátorhoz (6)

Hatáskörkezelés (flow scoping):

- Nem lehetséges és fordítási hibát eredményez egy minta változóra való hivatkozás ott, ahol nem szavatolható a sikeres mintaillesztés.
 - Példa:

```
return obj instanceof String s || s.length() > 5;
```

Java SE 16: rekordok (1)

- A rekord osztályok nem módosítható adatokat becsomagoló újfajta osztályok.
- A rekord példányok rekord komponenseknek nevezett rögzített értékek egy halmazát ábrázolják.
- A rekord osztályok a java.lang.Record osztály alosztályai.
- Egy rekord osztálynak minden egyes komponenséhez van egy implicit módon deklarált lekérdező metódusa. Van implicit módon deklarált konstruktora, equals(), hashCode() és toString() metódusa is.
- A Java SE 21 további nyelvi támogatást vezet be a rekordokhoz, lásd a rekord mintákat (JEP 440).

Java SE 16: rekordok (2)

```
Példa:
import java.time.Year;
record LegoSet(String number, Year year, int pieces) {}
var legoSet = new LegoSet("75211", Year.of(2018), 519);
System.out.println(legoSet.number()); // 75211
System.out.println(legoSet.year()); // 2018
System.out.println(legoSet.pieces()); // 519
System.out.println(legoSet);
// "LegoSet[number=75211, year=2018, pieces=519]"
```

Java SE 16: rekordok (3)

Példa:

```
import java.time.Year;
record LegoSet(String number, Year year, int pieces) {
  LegoSet { // Tömör kanonikus konstruktor
    if (! number.matches("\\d{3,7}")) {
      throw new IllegalArgumentException("invalid number: " + number);
    if (pieces < 0) {
      throw new IllegalArgumentException("pieces must be non-negative");
```

Java SE 17/JDK 17

- Weboldal: https://openjdk.java.net/projects/jdk/17/
- Kiadás dátuma: 2021. szeptember 14.
- Főbb új lehetőségek:
 - JEP 406: Pattern Matching for switch (Preview) https://openjdk.java.net/jeps/406
 - JEP 409: Sealed Classes https://openjdk.java.net/jeps/409

Java SE 17: lezárt osztályok (1)

- A lezárt osztályok és interfészek megszabhatják, hogy mely osztályok vagy interfészek terjeszthetik ki vagy implementálhatják őket.
- Lehetővé teszik olyan osztályhierarchia deklarálását, mely nem nyitott a tetszőleges osztályok általi kiterjesztésre.
- Egy lezárt osztályt vagy interfészt csak azok az osztályok terjeszthetnek ki vagy implementálhatnak, melyek számára ez megengedett.
- Egy osztály a sealed módosító a deklarációjára történő alkalmazásával zárható le. Az extends és implements záradék után a permits záradék adja meg azokat az osztályokat, melyek számára megengedett a lezárt osztály kiterjesztése.

Java SE 17: lezárt osztályok (2)

Példa:

```
public abstract sealed class Shape permits Circle, Rectangle, Square {
public final class Circle extends Shape {
public sealed class Rectangle extends Shape
  permits FilledRectangle, TransparentRectangle {
public non-sealed class Square extends Shape {
```

Java SE 17: lezárt osztályok (3)

Egy lezárt osztály három megszorítást szab a megengedett alosztályokra:

- A lezárt osztály és megengedett alosztályai ugyanahhoz a modulhoz kell, hogy tartozzanak, és ha egy névtelen modulban kerülnek deklarálásra, akkor ugyanahhoz a csomaghoz.
- Minden megengedett osztály közvetlenül kell, hogy kiterjessze a lezárt osztályt.
- Minden megengedett alosztályhoz meg kell adni egy azt leíró módosítót, hogy a lezárás hogyan adódik tovább:
 - final: Nem terjeszthető ki.
 - sealed: Csak a megengedett alosztályok terjeszthetik ki.
 - non-sealed: Kiterjeszthetik nem ismert alosztályok, egy lezárt osztály nem akadályozhatja meg ebben a megengedett alosztályait.

Java SE 17: lezárt osztályok (4)

- Az osztályokhoz hasonlóan egy interfész is a sealed módosító az interfészre való alkalmazásával zárható le.
- A szuper interfészeket megadó extends záradék után a permits záradékkal kerülnek megadásra az implementáló osztályok és az alinterfészek.

Java SE 17: lezárt osztályok (5)

Példa:

```
sealed interface Celestial permits Planet, Star, Comet {
 // ...
final class Planet implements Celestial {
// ...
final class Star implements Celestial {
 // ...
final class Comet implements Celestial {
 // ...
```

Java SE 18/JDK 18

- Weboldal: https://openjdk.java.net/projects/jdk/18/
- Kiadás dátuma: 2022. március 22.
- Főbb új lehetőségek:
 - JEP 420: Pattern Matching for switch (Second Preview) https://openjdk.java.net/jeps/420

Java SE 19/JDK 19

- Weboldal: https://openjdk.java.net/projects/jdk/19/
- Kiadás dátuma: 2022. szeptember 20.
- Főbb új lehetőségek:
 - JEP 405: Record Patterns (Preview) https://openjdk.org/jeps/405
 - JEP 427: Pattern Matching for switch (Third Preview) https://openjdk.java.net/jeps/427

Java SE 20/JDK 20

- Weboldal: https://openjdk.org/projects/jdk/20/
- Kiadás dátuma: 2023. március 3.
- Főbb új lehetőségek:
 - JEP 432: Record Patterns (Second Preview) https://openjdk.org/jeps/432
 - JEP 433: Pattern Matching for switch (Fourth Preview) https://openjdk.org/jeps/433

Java SE 21/JDK 21

- Weboldal: https://openjdk.java.net/projects/jdk/21/
- Kiadás dátuma: 2023. szeptember 19.
- Főbb új lehetőségek:
 - JEP 430: String Templates (Preview) https://openjdk.java.net/jeps/430
 - JEP 431: Sequenced Collections https://openjdk.java.net/jeps/431
 - JEP 440: Record Patterns https://openjdk.java.net/jeps/440
 - JEP 441: Pattern Matching for switch https://openjdk.java.net/jeps/441
 - JEP 443: Unnamed Patterns and Variables (Preview) https://openjdk.org/jeps/443
 - JEP 444: Virtual Threads https://openjdk.org/jeps/444
 - JEP 445: Unnamed Classes and Instance Main Methods (Preview) https://openjdk.org/jeps/445
 - JEP 446: Scoped Values (Preview) https://openjdk.org/jeps/446

Java SE 21: mintaillesztés a switch-hez (1)

- A switch utasítások és kifejezések továbbfejlesztése a case címkéknél a konstansokon túl lehetővé téve minták és null használatát.
- Egy switch lényege változatlan: a szelektor kifejezés értéke összehasonlításra kerül a switch címkékkel, kiválasztásra kerül a címkék egyike és végrehajtásra kerül a hozzá tartozó kód.
- Azonban a mintás case címkéknél a kiválasztást mintaillesztés határozza meg egyenlőség vizsgálat helyett.

Java SE 21: mintaillesztés a switch-hez (2)

Példa:

```
import com.google.gson.*;
public static int getJsonDepth(JsonElement json) {
  return switch (json) {
    case JsonArray a -> 1 + iteratorToStream(a.iterator())
      .mapToInt(e -> getJsonDepth(e))
      .max()
      .orElse(0):
    case JsonObject o -> 1 + o.entrySet()
      .stream()
      .map(Map.Entry::getValue)
      .mapToInt(e -> getJsonDepth(e))
      .max()
      .orElse(0):
    case JsonPrimitive p -> 0;
    case JsonNull n -> 0;
    default -> throw new AssertionError();
  };
```

Java SE 21: mintaillesztés a switch-hez (3)

Őrzött minta case címék:

• Tekintsük az alábbi switch utasítást:

```
static void test(Object o) {
  switch (o) {
    case String s -> {
      if (s.length() == 0) {
        // Üres sztring kezelése
      } else {
        // Nem üres sztring kezelése
```

Java SE 21: mintaillesztés a switch-hez (4)

Őrzött minta case címkék:

 Az előbbi switch egy érthetőbb és tömörebb formába írható, mely egy őrzött minta case címkét használ:

```
static void test(Object o) {
   switch (o) {
     case String s when s.length() == 0 -> // Üres sztring kezelése
     case String s -> // Nem üres sztring kezelése
   // ...
}
```

- Egy őrzött minta case címke (guarded pattern case label) p when e formájú, ahol p egy minta, e pedig egy őrfeltételnek nevezett logikai kifejezés.
 - Egy érték illeszkedik a p when e őrzött minta case címkére, ha illeszkedik a p mintára és az e kifejezés értéke igaz.
 - Ha az érték nem illeszkedik p-re, akkor az e kifejezés nem kerül kiértékelésre.

Java SE 21: mintaillesztés a switch-hez (5)

Őrzött minta címkék:

```
import java.lang.reflect.Array;
static boolean isEmpty(Object object) {
 return switch (object) {
   case null
               -> true:
   case CharSequence cs -> cs.length() == 0;
   case Collection c -> c.isEmpty();
   case Map m
            -> m.isEmpty();
   case OptionalDouble od -> od.isEmpty();
   case OptionalInt oi -> oi.isEmpty();
   case OptionalLong ol -> ol.isEmpty();
   case Object o when o.getClass().isArray() -> Array.getLength(o) == 0;
   default
                       -> false:
```

Java SE 21: mintaillesztés a switch-hez (6)

A fő tervezési kérdések, amikor a case címkék lehetnek minták:

- Kibővített típusellenőrzés
- A switch kifejezések és utasítások teljessége
- Minta változó deklarációk hatásköre
- A null kezelése
- Hibák

Java SE 21: mintaillesztés a switch-hez (7)

Kibővített típusellenőrzés:

- A szelektor kifejezés típusa hagyományosan a következők valamelyike kell, hogy legyen egy közönséges switch-nél:
 - egy egész primitív típus (char, byte, short vagy int) (a long kivételével) vagy a megfelelő csomagoló típusok (Character, Byte, Short vagy Integer),
 - String,
 - egy enum típus.
- Mostantól kezdve a szelektor kifejezés típusa vagy egy egész primitív típus (kivéve long) vagy pedig egy referencia típus kell, hogy legyen.

Java SE 21: mintaillesztés a switch-hez (8)

Kibővített típusellenőrzés: case címkék dominanciája

- Korábban legfeljebb egy case címke vonatkozhatott a szelektor kifejezés egy adott értékére.
- A minta case címkék támogatása azt jelenti, hogy lehetséges az, hogy egynél több case címke vonatkozik a szelektor kifejezés egy adott értékére.

Java SE 21: mintaillesztés a switch-hez (9)

 Az alábbi kód nem fordul le, mivel az első minta case címke (case CharSequence cs) dominálja a második minta case címkét (case String s), azaz a második minta címke típusa altípusa az első mintáénak:

```
static void error(Object o) {
   switch (o) {
     case CharSequence cs ->
        System.out.println("A sequence of length " + cs.length());
     case String s ->
        System.out.println("A string: " + s);
     default ->
        System.out.println("Something else");
   }
}
```

• A String s case címe elérhetetlen kódnak tekinthető, ezért hibaként van kezelve.

Java SE 21: mintaillesztés a switch-hez (10)

- Egy nem őrzött minta case címke dominál egy olyan őrzött minta case címkét, melynek ugyanaz a mintája.
 - Például a case String s minta case címe dominálja a case String s && s.length() > 0 őrzött minta case címkét, mivel az őrzött mintára illeszkedő valamennyi érték illeszkedik a String s mintára is.

Java SE 21: mintaillesztés a switch-hez (11)

- Egy minta case címke dominálhat egy konstans case címkét.
 - Például a case Integer i minta case címke dominálja a case 42 konstans case címét, a case E e minta case címke pedig dominálja a case A konstans case címkét, ha A az E enum típus konstansa.
- Egy őrzött minta case címke dominál dominál egy konstans case címkét, ha dominálja ugyanaz a minta case címke az őrfeltétel nélkül (azaz az őrfeltétel nem kerül ellenőrzésre).
 - Tehát a case String s when s.length() > 1 őrzött minta case címke dominálja a case "hello" minta case címkét, de a case Integer i when i > 0 is dominálja a case 0 case címkét.

Java SE 21: mintaillesztés a switch-hez (12)

- Ez a case címkék egy egyszerű, kiszámítható és olvasható sorrendjét eredményezi, ahol először a konstans case címkék kell, hogy megjelenjenek az őrzött minta case címkék előtt, melyek pedig a nem őrzött minta case címkék előtt kell, hogy szerepeljenek.
- Példa:

Java SE 21: mintaillesztés a switch-hez (13)

- Fordítási hiba, ha egy switch blokkban egy case címkét egy korábbi case címke dominál. Ez biztosítja azt, hogy amennyiben egy switch blokk csak minta címkéket tartalmaz, akkor azok altípus sorrendben jelennek meg.
 - Lásd például a 73. fólián látható kódot.

Java SE 21: mintaillesztés a switch-hez (14)

- Az is fordítási hiba, ha egy switch blokkban egynél több olyan címke van, melyre a szelektor kifejezés minden értéke illeszkedik.
 - Ilyenek a default és azok a minta case címkék, ahol a szelektor kifejezés feltétel nélkül illeszkedik a mintára.
 - Például a String s típus mintára feltétel nélkül illeszkedik egy String típusú szelektor kifejezés.
 - Példa:

```
static void matchAll(String s) {
  switch(s) {
   case Object o:
     System.out.println("An Object");
     break;
  default:
     System.out.println("Something else"); // Forditási hiba
  }
}
```

Java SE 21: mintaillesztés a switch-hez (15)

A switch kifejezések és utasítások teljessége:

- Egy switch kifejezésnek kimerítőnek kell lennie, azaz a szelektor kifejezés minden lehetséges értékét kezelni kell a switch blokkban.
 - Ez biztosítja azt, hogy egy switch kifejezés bármely sikeres kiértékelése egy értéket eredményez.
- A közönséges switch kifejezéseknél ezt a switch blokkra vonatkozó meglehetősen egyszerű extra feltételek biztosítják.
- A minta switch kifejezéseknél ezt a switch címkék típus lefedettségének definiálásával érjük el.

Java SE 21: mintaillesztés a switch-hez (16)

A switch kifejezések és utasítások teljessége:

• Példa (nem fordul le):

```
static int coverage(Object o) {
  return switch (o) {
    case String s -> s.length();
  };
}
```

- A case String s címkére a szelektor kifejezés bármely olyan értéke illeszkedik, melynek típusa String vagy annak egy altípusa. Ezért azt mondjuk, hogy ennek a switch címkének a típus lefedettsége a String típus.
- Ez a minta switch kifejezés nem teljes, mivel a switch blokkjának típus lefedettsége nem tartalmazza a szelektor kifejezés típusát.

Java SE 21: mintaillesztés a switch-hez (17)

A switch kifejezések és utasítások teljessége:

• Példa (nem fordul le):

```
static int coverage(Object o) {
  return switch (o) {
    case String s -> s.length();
    case Integer i -> i;
  };
}
```

- A switch blokk típus lefedettsége a két switch címke lefedettségének uniója, azaz a String típus altípusainak és az Integer típus altípusainak uniója.
- A típus lefedettség még mindig nem tartalmazza a szelektor kifejezés típusát, így ez a minta switch kifejezés sem teljes és fordítási hibát okoz.

Java SE 21: mintaillesztés a switch-hez (18)

A switch kifejezések és utasítások teljessége:

Példa:

```
static int coverage(Object o) {
  return switch (o) {
    case String s -> s.length();
    case Integer i -> i;
    default -> 0;
  };
}
```

• A default típus lefedettsége az összes típus, így ez a példa legális.

Java SE 21: mintaillesztés a switch-hez (19)

A switch kifejezések és utasítások teljessége:

- A teljesség a minta switch kifejezésekre és a minta switch utasításokra is vonatkozik.
- Visszafelé kompatibilitási okokból minden létező switch utasítás változatlanul fordul le.
- Ha azonban egy switch utasítás itt részletezett új lehetőségeket használ, akkor a fordító ellenőrizni fogja, hogy teljes-e.
- A teljesség fogalmát bonyolítják a JEP 432-ben bevezetett rekord minták, mivel ezek lehetővé teszik a minták egymásba ágyazását.

Java SE 21: mintaillesztés a switch-hez (20)

Minta változó deklarációk hatásköre:

- A (JEP 394 által bevezetett) minta változók minták által deklarált lokális változók.
- A minta változó deklarációk a hatáskörkezelés tekintetében szokatlanok (flow scoping).

Java SE 21: mintaillesztés a switch-hez (21)

Minta változó deklarációk hatásköre:

- Egy őrzött case címke mintájában szereplő minta változó deklaráció hatáskörébe tartozik az őrfeltétel, azaz a when kifejezés.
- Egy switch szabály case címkéjében előforduló minta változó deklaráció hatáskörébe tartozik a nyíl jobb oldalán megjelenő kifejezés, blokk vagy throw utasítás.
- Egy switch-ben egy utasításcsoport case címkéjében előforduló minta változó deklaráció hatáskörébe tartoznak az utasításcsoport utasításai, feltéve, hogy nem lehetséges "átesés" minta változót deklaráló case címkén.
 - Fordítási hibaként kell kizárni egy minta változót deklaráló case címkén való "átesés" lehetőségét.
 - Tehát például case Character c: case Integer i: ... vagy case Character c, Integer i -> ... sem megengedett.

Java SE 21: mintaillesztés a switch-hez (22)

Minta változó deklarációk hatásköre:

• Például az alábbi kód nem fordítható le az "átesés" lehetősége miatt:

```
static void test(Object o) {
   switch (o) {
     case Character c:
        System.out.println("A character " + c);
     case Integer i: // Error: illegal fall-through to a pattern
        System.out.println("An integer " + i);
        break;
   default:
        System.out.println("Something else");
   }
}
```

Java SE 21: mintaillesztés a switch-hez (23)

Minta változó deklarációk hatásköre:

• Minta változót nem deklaráló címkén történő átesés megengedett:

```
void test(Object obj) {
   switch (obj) {
    case String s:
       System.out.println("A string");
   default:
       System.out.println("Done");
   }
}
```

Java SE 21: mintaillesztés a switch-hez (24)

null kezelése:

- A switch hagyományosan NullPointerException-t dob, ha a szelektor kifejezés értéke null.
- A null case címke került bevezetésre annak az esetnek a kezeléséhez, amikor a szelektor kifejezés értéke null.
- A null-t kezelő case címke hiányában NullPointerException kerül dobásra, ha a szelektor kifejezés értéke null, mint korábban is.
- A switch hagyományos szemantikájával való kompatibilitás fenttartása végett a default címkére nem illeszkedik a null szelektor.

Java SE 21: mintaillesztés a switch-hez (25)

Példa: null kezelése static String format(Object o) { return switch (o) { case null -> "null"; case Integer i -> String.format("int %d", i); case Long 1 -> String.format("long %d", 1); case Double d -> String.format("double %f", d); default -> o.toString(); };

Java SE 21: mintaillesztés a switch-hez (26)

```
Példa: null kezelése
static int intValue(Object obj) {
  return switch (obj) {
    case Boolean b    -> b ? 1 : 0;
    case Integer i    -> i;
    case String s    -> Integer.parseInt(s);
    case null, default -> 0;
  };
}
```

Java SE 21: sztring sablonok (előzetes) (1)

- Számos programozási nyelv (például a C#, JavaScript, Kotlin, Python, Scala) teszi lehetővé a sztring interpolációt a sztring összefüzés alternatívájaként.
- Az interpoláció kifejezések sztring literálokba történő beágyazását jelenti, melyek automatikusan kiértékelésre és az értékükkel való helyettesítésre kerülnek.
- Az interpoláció veszélyes lehet, mivel ki van téve a befecskendezéses támadásoknak (például SQL befecskendezés).

Java SE 21: sztring sablonok (előzetes) (2)

Példa SQL befecskendezésre:

```
private updatePassword(String username, String newPassword) {
   final String sql = String.format(
    "UPDATE users SET password = '%s' WHERE username = '%s'",
    newPassword,
    username
);
// SQL utasítás végrehajtása
}
```

Egy "jabba" nevű rosszindulatú támadó az összes felhasználó jelszavát átállíthatja a felhasználói nevét "jabba' OR username <> 'jabba' módon megadva.

Java SE 21: sztring sablonok (előzetes) (3)

- A sablon kifejezések (template expressions) egy biztonságos mechanizmust nyújtanak egy eredmény létrehozásához literális szöveg és kifejezések értékeinek kombinálása révén.
 - Az eredmény általában egy sztring, mely sztring interpolációt jelent.
- Egy sablon egy sztring sablon vagy pedig egy szövegblokk sablon.
 - Egy sztring sablon (szövegblokk sablon) egy sztring literálhoz (szövegblokkhoz) hasonlít, azonban egy vagy több beágyazott kifejezést tartalmaz.
- A szöveg és a kifejezések értékeinek kombinálása egy sablon feldolgozóhoz (template processor) van delegálva.
 - A sablon feldolgozók nincsenek sztringek létrehozására korlátozva, visszaadhatnak sztringektől különböző értékeket.

Java SE 21: sztring sablonok (előzetes) (4)

- A Java platformban definiált szabványos sablon feldolgozók:
 - STR: java.lang.StringTemplate.STR
 - FMT: java.util.FormatProcessor.FMT
 - RAW: java.lang.StringTemplate.RAW
- További sablon feldolgozók hozhatók létre a java.lang.StringTemplate.Processor funkcionális interfész implementálásával.

Java SE 21: sztring sablonok (előzetes) (5)

Példa:

```
var width = 1024;
var height = 768;
var s = STR."\{width} * \{height} = \{width * height}";
System.out.println(s);
```

Java SE 21: sztring sablonok (előzetes) (6)

Többsoros sablon kifejezések:

```
var now = LocalDate.now();
var s = STR."""
    "meaningOfLife": \{
      2 * 3 * 7 // Douglas Adams szerint
   },
    "java": {
      "vendor": "\{System.getProperty("java.vendor")}",
      "version": "\{System.getProperty("java.version")}"
   },
    "date": "\{now}".
    "isLeapYear", \{now.isLeapYear()}
  }
  ини.
System.out.println(s);
```

Java SE 21: sztring sablonok (előzetes) (7)

Többsoros sablon kifejezések:

```
import static java.util.FormatProcessor.FMT;
var r = 3.0;
var s = FMT."""
    "circle": {
      "radius": %.4f\{r}.
      "area": %.4f\r * r * Math.PI},
      "perimeter": %.4f \setminus \{2 * r * Math.PI\}
System.out.println(s);
```

Java SE 21: sztring sablonok (előzetes) (8)

További információk:

• Jim Laskey, Brian Goetz. String Tapas Redux: Beyond Mere String Interpolation. September 2021.

https://openjdk.org/projects/amber/design-notes/templated-strings

Java SE 21: névtelen változók (előzetes) (1)

- Egy aláhúzójel egy névtelen változót jölöl, mely csak inicializálható, de nem használható.
- A névtelen változók a kód karbantarthatóságát javítják.
- Olyan esetekben hasznosak, melyekben fontosabb egy utasítás mellékhatása, mint maga az eredmény.
- Egy aláhúzójel egy lokális változó, kivétel paraméter vagy lambda paraméter deklarálására használható.
- Egy névtelen változó soha nem fed el másik változót, mivel nincs neve, így tehát több névtelen változó is deklarálható ugyanabban a blokkban.

Java SE 21: névtelen változók (előzetes) (2)

Példák:

```
long count = 0;
for (var _ : items) {
    count++;
}
```

Java SE 21: névtelen változók (előzetes) (3)

Példák:

```
Queue q = \dots;
while (q.size() >= 3) {
  var x = q.remove();
  var y = q.remove();
  var _ = q.remove();
 // \ldots new Point (x, y) \ldots
Queue q = \ldots;
while (q.size() >= 3) {
  var x = q.remove();
  var _ = q.remove();
  var _ = q.remove();
 // \ldots new Point (x, 0) \ldots
```

Java SE 21: névtelen változók (előzetes) (4)

Példák:

```
String s = ...;
try {
  int i = Integer.parseInt(s);
  // ...
} catch (NumberFormatException _) {
  System.out.println("Invalid number: " + s);
var map = stream.collect(Collectors.toMap(
    Function.identity(),
    _ -> 0 // <= névtelen lambda paraméter
  )):
```

Java SE 21: névtelen osztályok és példány main metódusok (1)

A JEP fő célja, hogy lehetővé tegye a diákok számára az első Java programjaik megírását úgy, hogy ahhoz nem szükséges érteniük a nagy programokhoz tervezett nyelvi lehetőségeket ("programming in the small").

Java SE 21: névtelen osztályok és példány main metódusok (2)

Példány main metódusok:

- A Java programok elindítására szolgáló protokoll továbbfejlesztése példány main metódusokkal.
- A példány main metódusok nem statikusak, nem szükséges nyilvánosaknak lenniük, és az sem szükséges, hogy egy String[] típusú paraméterük legyen.

Java SE 21: névtelen osztályok és példány main metódusok (3)

Példány main metódus példa:

```
class Hello {
  void main() {
    System.out.println("Hello, World!");
  }
}
```

Java SE 21: névtelen osztályok és példány main metódusok (4)

Példány main metódus példa:

```
class Hello {
 String greeting;
 Hello() {
   greeting = STR."Hello, \{System.getProperty("user.name")}!";
 void main() {
   System.out.println(greeting);
```

Java SE 21: névtelen osztályok és példány main metódusok (5)

Egy osztály elindításakor az indítási protokoll az alábbi metódusok közül az elsőt választja meghívásra:

- Az elindított osztályban deklarált nem private (azaz public, protected vagy csomagszintű) hozzáférésű static void main(String[] args) metódus.
- Az elindított osztályban deklarált nem private hozzáférésű static void main() metódus.
- Az elindított osztályban deklarált vagy egy ősosztálytól örökölt nem private hozzáférésű void main(String[] args) példánymetódus.
- Az elindított osztályban deklarált vagy egy ősosztálytól örökölt nem private hozzáférésű void main() példánymetódus.

Java SE 21: névtelen osztályok és példány main metódusok (6)

Névtelen osztályok:

- A névtelen osztályok a névtelen csomagokhoz és modulokhoz hasonlóak.
- Amikor a Java fordító egy forrásállományban olyan metódusokat vagy mezőket talál, melyek nem egy osztálydeklaráció részei, akkor azokról implicit módon azt feltételezi, hogy egy felső szintű névtelen osztály tagjai.
- Egy névtelen osztály a névtelen csomaghoz tartozik. A névtelen csomagban több névtelen osztály is lehet.
- Egy névtelen osztály majdnem pontosan olyan, mint egy explicit módon deklarált osztály. A tagjainak például ugyanazok a módosítói lehetnek (például private és static).

Java SE 21: névtelen osztályok és példány main metódusok (7)

Névtelen osztályok:

- Különbségek az explicit módon deklarált osztályoktól:
 - Egy névtelen osztály nem kiterjeszthető, nem implementálhat semmilyen interfészt és az Object osztályon kívül nem terjeszthet ki semmilyen osztályt.
 - Kód nem hivatkozhat egy névtelen osztályra a nevével, tehát az nem példányosítható közvetlenül.
 - Egy névtelen osztálynak van paraméter nélküli alapértelmezett konstruktora, azonban nem lehet más konstruktora.
- Egy olyen osztály csak egy különálló programként vagy egy program belépési pontjaként hasznos. Tehát kell, hogy legyen main metódusa.

Java SE 21: névtelen osztályok és példány main metódusok (8)

```
Példa névtelen osztályra (Hello.java):
```

```
void main() {
   System.out.println("Hello, World!");
}
```

Java SE 21: névtelen osztályok és példány main metódusok (9)

```
Példa névtelen osztályra (Hello.java):
String greeting = "Hello, World!";
void main() {
   System.out.println(greeting);
}
```

Java SE 21: névtelen osztályok és példány main metódusok (10)

```
Példa névtelen osztályra (Hello.java):
String sayHelloTo(String who) {
  return STR."Hello, \{who}!";
}

void main() {
  var s = sayHelloTo("World");
  System.out.println(s);
}
```